

gifter. Det vil derfor være rigtigt at henlægge denne Sags Afgørelse til Rigsdagen, saaledes at denne paa Forhaand kommer til at erklære sig herom og ikke kommer i en Stilling, hvor den er bundet i sine Afgørelser paa de allervigtigste Punkter.

Det næste Punkt, jeg skal have den Ære at foreslaa ændret i Grundloven, er dens § 22, som jeg foreslaar ændret saaledes: „Kongen kan opløse enten hele Rigsdagen eller en af dens Afdelinger. Opløses kun et af Tingene, naar Rigsdagen er samlet, skal det andet Tings Møder udsættes, indtil hele Rigsdagen igen træder sammen. Dette skal ske inden to Maaneder efter Opløsningen“. Det vil sige, at man foreslaar Reglerne for Retten til at opløse Rigsdagen eller et af dens Ting ført tilbage til den Affattelse, § 27 i Grundloven af 5. Juni 1849 og § 22 i den reviderede Grundlov af 1866 havde. En saadan Retstilstand vil altsaa være det danske Folk tilvant, og jeg haaber ikke, det skal møde Modstand fra nogen Side, at man paa dette Punkt fører Grundloven tilbage til den Affattelse, den tidligere har haft.

Det 3die Hovedpunkt, paa hvilket Ministeriet ønsker at stille Ændringsforslag, er med Hensyn til Valgretsaldere. Det foreslaas, at Valgretsaldere til Folketinget skal være 21 Aar, til Landstinget 25 Aar. En Valgretsaldere paa 21 Aar til Folketinget er for det første et udbredt Ænske i det danske Folk. Det er dernæst den europæiske og amerikanske Retstilstand, hvilket fremgaar af en Oversigt, som er optrykt i Motiverne til det Forslag, jeg her har den Ære at forelægge. England har 21 Aar som Valgretsaldere til Underhuset. Frankrig har 21 Aar som Valgretsaldere til Deputeretkammeret. Italien har i Almindelighed 21 Aar som Valgretsaldere til Deputeretkammeret. Belgien har nu ogsaa faaet indført almindelig Stemmeret fra 21 Aars Alderen til Deputeretkammeret. Portugal har 21 Aar som Valgretsaldere. Grækenland ligeledes. De forenede Stater har 21 Aar som Valgretsaldere til Repræsentanternes Hus. I Tyskland er nu Valgretsaldere sat ned til 20 Aar, og det er den for Resten ogsaa i Svejts. At Valgretsaldere nu er 20 Aar i Tyskland, er jo en særlig Grund til at sætte Valgretsaldere saa nær som muligt ned til den samme Alder hos os. Thi de danske Sønderjyder, som nu i 20 Aars Alderen stemmer sig tilbage til Danmark, skulde dog nødvendig derefter gøres politisk umyndige i deres nye Fædreland i en

Aarrække, som, hvad Folketingsvalgret angaar, bliver paa 7—8—9 Aar, og hvad Valgret til Landstinget angaar endogsaa hele 15 Aar. Jeg tror ikke, det vilde smage dem godt at indtræde i en saadan politisk Umyndighedstilstand, naar de vendte tilbage til Danmark. En Forskel i Valgretsaldere til Folketing og Landsting af fra 21 til 25 Aar synes Ministeriet at være passende.

Det 4de Punkt i Ændringsforslagene gaar først ud paa at bestemme, at Antallet af Folketingsmedlemmer, der nu er grundlovfæstet til 140, og Antallet af Landstingsmedlemmer, som nu er grundlovfæstet til 72, ikke længere skal være grundlovfæstet, men at Antallets Fastsættelse overlades til Valgloven. Ellers er der i dette Punkt ikke større Forandring udover det, at det foreslaas, at de 18 landstingsvalgte Medlemmer ikke skal vælges af det afgaaende Landsting forud for Valget, men af de efter det nye Valg sammentrædende, af Vælgerne ved den indirekte Valgmaade udegedede Landstingsmedlemmer, og saaledes at der vælges 18 landstingsvalgte Medlemmer hvert fjerde Aar, altsaa hver Gang, der har været Valg til den ene Halvdel af Landstinget. Paa den Maade kommer disse 18 landstingsvalgte Medlemmer mere til at være i Overensstemmelse med den almindelige Stemning i Befolkningen, og Samarbejdet mellem Folketing og Landsting, som alle bør ønske kan blive saa godt som muligt, vil aldeles sikkert fremmes derved. Endvidere vil den fornuftige Hensigt, der kan være med at have disse 18 landstingsvalgte Medlemmer, i høj Grad fremmes derved, at Partierne, efter at Folkevalgene er foregaaet, har Lejlighed til at vælge de landstingsvalgte Medlemmer, saaledes at hvis under den hidsige Valgkampagne et eller andet er blevet forsømt, kan det oprettes ved saadanne Valg af landstingsvalgte Medlemmer, efter at Folkevalget er foregaaet. Jeg mener, at det i alle Henseender maa være at foretrække at etablere den Ordning, jeg her har den Ære at bringe i Forslag, og haaber derfor, den skal blive gennemført.

Der kunde endnu være andre Ting, baade smaat og stort, som kunde tages op til Overvejelse ved en Revision af Grundloven. Jeg gaar ud fra, at dette høje Ting vil nedsætte et Udvalg om dette Forslag, og Ministeriet vil da være villigt til at forhandle med dette Udvalg ogsaa om andre Punkter. I Grundlovens § 26 kunde en redaktionel Ændring være øn-